

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 211.703 van 2 maart 2011
in de zaak A. 196.549/XIV-32.785**

In zake : Steve DE MUNCK
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jürgen Millen
 kantoor houdend te 3730 Hoeselt
 Tongersesteenweg 4 bus 1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
 de minister van Justitie

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 25 mei 2010, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 24 maart 2010 van de gevangenisdirecteur van Wortel, Afdeling Tilburg (Nederland), waarbij aan de verzoeker de tuchtsanctie wordt opgelegd van één maand individueel regime, drie maand geen bezoek van mevrouw Halle Daisy Harnie, en drie maanden geen glasbezoek.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 februari 2011.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan Schelstraete, die loco advocaat Jürgen Millen, verschijnt voor de verzoeker, is gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoeker is gedetineerd in de strafinrichting van Wortel, afdeling penitentiaire inrichting Tilburg.

4. Op 23 maart 2010 wordt lastens de verzoeker een rapport aan de directeur opgesteld. Dit rapport luidt als volgt:

“Mevr. Harnie kwam terug van het toilet waarbij zij tijdens het lopen naar de tafel haar hand op een verdachte manier vasthield (niet ontspannen).

Ik hield hen in de gaten en vroeg tevens aan mijn collega om de camera eens op de tafel te richten voor extra toezicht.

Dhr. En Mevr. hielden elkaars handen vast waarbij ik zag dat Dhr. plotseling zijn hand, met gesloten handpalm, terugtrok en onder de tafel plaatste.

Ik dacht hier een overdracht te hebben gezien en wilde mijn collega vragen om bevestiging vanuit de camerabeelden maar zij kwam me al tegemoet en bevestigde ook een overdracht te hebben geconstateerd.

Tegelijkertijd is Mevr. opgestaan om naar het snoepautomaat te lopen en betr. deed na enkele seconden zijn linkerhand in zijn opengeknoopte broek, langs de voorkant in zijn boxershort. Zijn arm zat zo diep in zijn broek dat je alleen zijn elleboog nog boven de broekrand uit zag komen.

Deze verdachte handelingen waren aanleiding voor mij om het bezoek te beëindigen.

Betr. is gevisiteerd en geplaatst in iso 2 op het bolletjestoilet.”.

5. Op 24 maart 2010 wordt aan de verzoeker meegedeeld dat tegen hem een tuchtprocedure wordt opgestart, waarbij hem een kopie van dit document, van het rapport aan de directeur, van het overzicht van vroegere sancties en van elk stuk dat deel

uitmaakt van het tuchtdossier, wordt overhandigd. De verzoeker ondertekent dit document en geeft aan geen beroep te willen doen op een advocaat.

6. Nog op 24 maart 2010 wordt de verzoeker gehoord. In het hoorverslag wordt onder meer het volgende vermeld:

“(…)

De directeur herinnert de gedetineerde aan de ten laste gelegde feiten : Dat u tijdens het bezoek contrabanden hebt overgedragen vanaf uw bezoekerster Mevr Halle, Daisy Harnie naar uzelf. Dat dit is geconstateerd door het personeel en tevens is dit geregistreerd door de camera.

Hij heeft het woord aan de gedetineerde/ aan zijn advocaat die verkla(a)ar(t)(en): ik heb niets misdaan, ik heb alleen aan mijn ballen zitten krabben. Daarbij heb ik hier al 3 keer zitten kakken. Zijn er beelden van opgenomen? Als dat bewijs is wil ik ze zien, ik heb niets misdaan.

(…)”.

7. Op 24 maart 2010 legt de gevangenisdirecteur de verzoeker de tuchtsanctie van een maand individueel regime, drie maanden geen bezoek van Halle Daisy Harnie en drie maanden glasbezoek op.

Dit is de bestreden beslissing, waarin onder meer het volgende wordt gesteld:

“(…)

Gelet op de feiten die als volgt worden omschreven: Overdracht in contrabanden in de bezoekszaal van PI Tilburg op 23-03-2010 omstreeks 13.15.

Gelet op de argumenten van de gedetineerde (en /of zijn advocaat) die het tuchtdossier heeft kunnen raadplegen en hieromtrent werd gehoord op 24/03/2010: ik heb niets misdaan, ik heb alleen aan mijn ballen zitten krabben. Zijn er beelden van opgenomen? Als dat bewijs is wil ik ze zien, ik heb niets misdaan.

Gelet op het feit dat volgende getuigen werden gehoord (vermelden van de volledige identiteit van de getuigen): nvt.

Gelet op de volgende tuchtrechtelijke antecedenten: zie bijlage

De volgende tuchtsanctie wordt ten aanzien van de gedetineerde uitgesproken: 1 maand individueel regime t/m 22-04-2010 3 maanden uitgesloten van bezoek Mevr. Halle, Daisy Harnie t/m 21-06-2010 3 maanden bezoek achter glas t/m 21-06-2010

Motivering van de sanctie: Betrokkene heeft zich schuldig gemaakt aan overdracht van contrabanden tijdens het bezoek. Betrokkene geeft de feiten niet toe, hoewel het personeel formeel is over het feit dat men een overdracht heeft geconstateerd, wat wordt bevestigd door de camerabeelden.

(…)”.

IV. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunt van de partijen

8. De verzoeker roept in een eerste middel de schending in van de rechten van verdediging en van het recht op een eerlijk proces als algemeen rechtsbeginsel en van artikel 6 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM). De verzoeker betoogt dat hij tijdens het tuchtcollege de feiten heeft betwist en verzocht heeft om de camerabeelden te mogen zien waarop volgens de gevangenisdirecteur het bewijs te zien zou zijn dat hem iets overhandigd zou zijn geweest, en dat hij deze beelden niet mocht zien, niettemin de zware tuchtsanctie die zich deels op de camerabeelden steunt, zodat hij geen recht op een eerlijk proces heeft gehad.

9. De verwerende partij repliceert in haar memorie van antwoord dat de camerabeelden niet als bewijs voor de tuchtrechtelijke inbreuk dienden, maar louter een ondersteuning zijn van het feit dat de verdachte handelingen door verschillende bewakingsagenten zijn vastgesteld. Deze bewakingsagenten bevonden zich zowel in de bezoekerszaal als in de controleruimte van waaruit de gedetineerde via camerabeelden geobserveerd werd. In het rapport van de directeur staat duidelijk dat de bewakingsagent in de bezoekerszaal ondersteuning vroeg van de bewakingsagenten in de controleruimte. Zij stelden tegelijkertijd, op het moment van de feiten zelf, de tuchtrechtelijke inbreuken ontegensprekelijk vast. De verwerende partij stelt verder dat het niet aan de Raad van State toekomt om zelf een onderzoek te voeren naar het bewijs van de aan de betrokkene ten laste gelegde feiten en uit te maken wat naar zijn oordeel als de juiste toedracht van die feiten moet worden beschouwd, dat de verklaringen van de ambtenaren een verder strekkende bewijskracht hebben dan de verklaringen van een gewone burger in een akte en dat het personeelslid dat het rapport opstelde niet van valsheid in geschrifte werd beticht en dit dus nog steeds een objectief en waarheidsgetrouw document vormt. De gevangenisdirecteur heeft zich voor het vellen van zijn oordeel niet gesteund op camerabeelden, maar louter op het rapport aan de directeur. In de tuchtbeslissing wordt louter aangegeven dat het rapport aan de directeur bevestigd wordt door de camerabeelden, zodat de vaststelling van het bewakingspersoneel en niet de camerabeelden als bewijs van de tuchtrechtelijke inbreuk dienen. De verzoeker heeft zijn

verdediging kunnen voeren ten aanzien van deze vaststellingen en bracht geen enkel element naar voor die de directeur kon overtuigen om de camerabeelden tijdens de hoorzitting te bekijken.

10. De verzoeker antwoordt in zijn memorie van wederantwoord dat het recht op een eerlijk proces wordt geschonden doordat hij een tuchtsanctie opgelegd kreeg en deze tuchtsanctie deels gesteund wordt op camerabeelden die de gevangenisdirecteur precies bekeek, onverminderd de verklaring van de penitentiair beambte, om na te gaan of de verzoeker effectief iets overhandigd zou gekregen hebben of niet. Het gegeven dat de directeur de beelden bekeek, betekent dat deze wel degelijk de tuchtsanctie ondersteunen, zonder dat de verzoeker deze evenwel mocht zien.

11. In zijn laatste memorie betoogt de verzoeker nog dat het recht op een eerlijk proces wel degelijk wordt geschonden doordat hij geen kennis kon nemen van de camerabeelden, die precies aangewend hadden kunnen worden om het bewijs te leveren dat de vaststelling van de penitentiair beampten dat aan de verzoeker een “overdracht van contrabanden tijdens het bezoek” gebeurde, niet overeenstemde met de realiteit.

Beoordeling

12. De directeur van een penitentiaire inrichting is, ook wanneer hij een tuchtstraf oplegt, geen rechtscollege, maar een orgaan van actief bestuur dat met het handhaven van de tucht is belast.

Artikel 6 EVRM is niet van toepassing op tuchtrechtelijke en administratieve procedures van organen van actief bestuur waartegen beroep openstaat bij een rechterlijke instantie die enerzijds zelf wel aan de vereisten van het voormelde artikel 6 beantwoordt en die anderzijds volle rechtsmacht heeft, zoals te dezen de Raad van State.

In zoverre het middel is gesteund op een schending van artikel 6 EVRM mist het juridische grondslag.

13. De verzoeker kan zich wel met goed gevolg beroepen op het beginsel van het recht van verdediging in tuchtzaken. De rechten van verdediging van de verzoeker zijn geschonden indien blijkt dat hij geen tegenspraak heeft kunnen voeren over gegevens

die van essentieel belang konden zijn voor de beoordeling van de tenlastelegging en de geloofwaardigheid van zijn verweer.

14. Uit het rapport aan de directeur van 23 maart 2010, waarop de gevangenisdirecteur zich steunt om aan de verzoeker de bestreden tuchtsanctie op te leggen, blijkt dat de steller van dit rapport “dacht” “een overdracht te hebben gezien” en dat hij zijn “collega (wilde) vragen om bevestiging vanuit de camerabeelden”, nadat hij die collega, blijkens het tuchtrapport, eerder had gevraagd “om de camera eens op de tafel te richten voor extra toezicht”. Hieruit blijkt dat de steller van het rapport niet geheel zeker was een overdracht van contrabanden aan de verzoeker te hebben waargenomen. Zijn collega heeft die overdracht nadien bevestigd. De camerabeelden waarop deze laatste beambte, die zich blijkens het tuchtrapport op het ogenblik van de overdracht in de controleruimte bevond, zijn waarneming steunde, maken een determinerend bewijs uit voor de overdracht van contrabanden aan de verzoeker. De rechten van verdediging van de verzoeker zijn geschonden doordat hem, niettegenstaande zijn uitdrukkelijke vraag daartoe, geweigerd werd de kwestieuze camerabeelden te bekijken en daarover tegenspraak te voeren, terwijl deze van essentieel belang konden zijn voor de beoordeling van de tenlastelegging en de geloofwaardigheid van verzoekers verweer.

Het eerste middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad van State vernietigt de beslissing van 24 maart 2010 van de gevangenisdirecteur van Wortel, Afdeling Tilburg (Nederland), waarbij aan de verzoeker de tuchtsanctie wordt opgelegd van één maand individueel regime, drie maand geen bezoek van mevrouw Halle Daisy Harnie, en drie maanden geen glasbezoek.**
- 2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van
2 maart 2011, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Christophe Verhaert,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Christophe Verhaert

André Beirlaen